

l'economista

COL·LEGI D'ECONOMISTES DE CATALUNYA

Sopar dels Economistes

Les veus dels premiats

Petroli: un futur cru?

*El mercat dels combustibles
fòssils, a debat*

Junta de Govern

Degà: Anton Gasol Magriñà

Vicedegà: Oriol Amat i Salas

President de la seu de Girona:

Lluís Bigas de Llobet

President de la seu de Lleida:

Josep Maria Riu Vila

President de la seu de Tarragona:

Miquel Àngel Fúster Gómez del Campo

Secretari: Xavier Subirats i Alcoverro

Tresorera: Carmen García Jarque

Interventor: Benito Garcia Débora

Vocals: Alfred Albiol Paps, Emilio Álvarez

Pérez-Bedia, Maria Josep Arasa Alegre,

Elisabet Bach Oller, Carme Casablanca

Segura, José Ignacio Cornet Serra,

Berta Ferrer Berta, Jaume Menéndez

Fernández, Miquel Morell Deltell,

Ester Oliveras Sobrevias, Ivan Planas

Miret i Sofia Rodríguez Rico

Consellers: Arnau Farré Andreu, Carlos

Puig de Travy i Eduard Soler Villadelprat

Comitè Editorial

Oriol Amat Salas, Maria Josep Arasa Alegre, Raimon Casanellas Bassols, Anton Gasol Magriñà, Àngel Hermsilla Pérez, Maurici Olivé Riu, Ester Oliveras Sobrevias, Robert Pons Caballero, Carlos Puig de Travy i Lluís Santaló Bel

Edita

Col·legi d'Economistes de Catalunya

Fotografia: Col·legi d'Economistes de Catalunya

Publicitat: Gecap, SL

comercial@coleccionomistes.cat

Disseny i producció editorial:

ZETACORP-Publicacions Corporatives (Grupo Zeta), Consell de Cent, 425. 08009 Barcelona. Tel. 932 279 416

Distribució: Ediciones Reunidas, SA

Dipòsit legal: B-36694-1989

ISSN: 2385-5983

El Col·legi no assumeix ni es fa responsable del contingut dels anuncis publicats. Les opinions recollides en els textos publicats a l'Informatiu pertanyen exclusivament als seus autors. L'opinió oficial del Col·legi l'expressa la Comissió Gestora com a òrgan de govern de la institució.

Barcelona Plaça Gal·la Placidia, 32. 08006 Barcelona. Tel. 934 161 604 cec@coleccionomistes.cat

Girona Joan Maragall, 44, entl. 3a 17002 Girona. Tel. 972 214 533 girona@coleccionomistes.cat

Lleida Pere Cabrera, 16, 1r G 25001 Lleida. Tel. 973 210 633 lleida@coleccionomistes.cat

Tarragona Rambla Nova, 58-60, 5è A 43004 Tarragona. Tel. 977 217 042 tarragona@coleccionomistes.cat

6

16

26

28

34

L'interès més alt

Joan Tugores i Ramon Alcobarro, Col·legiat de Mèrit i Col·legiat d'Honor 2018

Actualitat econòmica

Ràdio Cafè de l'Economista
Mercat del petroli

El Col·legi en el territori

Tarragona i Lleida

Formació de l'economista

Aula d'Economia

Treballem en grup

Jornada de Col·laboració
Publicoprivada

20

Gent de casa
Joan Cavallé

41

Recull
d'activitats

31
Jornada Tècnica
d'Auditoria

23
Notícies.
25 i 50 anys de col·legiació

30
Entrevista a Carlos
Moslares, degà de l'IQS

JOAN CAVALLÉ

“El model de banca cooperativa és més resiliènt”

Economista col·legiat des del 1981, Joan Cavallé és director general de Caixa d'Enginyers des del 2005

CLARA BASSOLS, periodista
Departament de Comunicació del Col·legi
d'Economistes de Catalunya
cecpremsa@coleccionistes.cat

La trajectòria professional de Joan Cavallé es va iniciar en l'àmbit docent i de recerca en economia i ha estat vinculada principalment al sector financer, combinant-ho amb la docència a la Universitat de Barcelona, la Universitat Politècnica de Catalunya o ESADE.

La seva incorporació com a director general de Caixa d'Enginyers el 2005 va ser prèvia a la crisi. Com va viure aquell període en què el sector bancari va haver de patir una forta reestructuració?

La fallida de Lehman Brothers va suposar assumir que els temps en el sector bancari serien molt complexos en el futur. En aquell moment no ens podíem ni imaginar tot el que passaria els anys següents, amb una reestructuració del sector bancari tan intensa, un suport per part dels estats per rescatar tantes entitats amb problemes i una política monetària heterodoxa d'injecció massiva de liquiditat que, per cert, encara està vigent.

Per part nostra, vàrem entendre que en aquell període calia reforçar al màxim la gestió dels riscos de crèdit i liquiditat, i generar orgànicament el capital més gran possible. Això ens va permetre superar tota aquesta època d'una forma relativament tranquil·la, gràcies al fet que no patíem la problemàtica comuna al sector per la baixa qualitat dels seus actius i, per tant, la nostra Entitat estava en molt bones condicions

per mantenir el nostre creixement al llarg del període, com així va ser.

Què creu que va portar-nos a la crisi del 2008?

Crec que va ser degut a un conjunt de factors. Per una banda, un creixement molt fort del volum de crèdit, fonamentalment hipotecari, que no és especialment multiplicador de l'activitat econòmica i d'un excés d'endeutament empresarial i de les famílies. D'altra banda, el context era una valoració del risc de crèdit excessivament laxa amb una gran complaença en els mercats financers. I, finalment com a tercer element, una supervisió del sector que no va ser consistent ni va actuar sobre governança, conflictes d'interès i la transparència del sector. En aquest sentit, la posada en marxa de Basilea II, que sobre el paper aportava millores en la gestió del risc de crèdit i en la solvència del sector, va ser una aplicació fallida i això va propiciar també la crisi tan profunda del sector.

Una de les conseqüències de la recessió del 2008 va ser la desaparició de les

“Els indicadors macroeconòmics no auguren una recessió a curt termini”

caixes d'estalvis. Quin creu que ha estat l'impacte d'aquesta desaparició en el sistema financer català?

Caixes d'estalvis i cooperatives de crèdit constitueixen el model de banca de proximitat i social enfocada en les persones, territoris i pimes, i ha estat un model consolidat en el nostre país. La pèrdua de les caixes d'estalvis ha comportat la desaparició d'una part molt rellevant de la banca social i la bancarització de les caixes ha transformat empreses de l'economia social en empreses de capital, la qual cosa suposa, entre d'altres, la pèrdua de la seva aportació a l'acció social, que ha estat tan necessària i activa a Catalunya.

Les caixes d'estalvis aportaven a la societat una implicació directa a l'economia local i a les persones, i responien a les necessitats més directes de la societat. Aquest és un buit que amb el temps s'omplirà per l'arrel social de les finances.

La seva valoració de l'estat del sistema bancari català i espanyol actual és positiva?

Personalment crec que és millorable, atenent indicadors i debats que el sector genera entre la població en els darrers anys. De totes maneres, veiem que el pes de la banca cooperativa, que cal recordar que no ha necessitat cap ajut públic i ha aportat recursos a la reestructuració de la resta del sector, ha crescut de forma significativa en els darrers anys. Tendència que és plena-

La trajectòria professional de Joan Cavallé ha estat vinculada principalment al sector financer.

ment vigent a Europa on hi ha més de 2.900 bancs cooperatius que representen una quota de mercat del 22% i que presten servei a més de 200 milions de clients a Europa. Hem demostrat amb el temps que el model cooperatiu que defensem a Caixa d'Enginyers des de fa més de 50 anys és més resiliència, afavoreix el desenvolupament econòmic i social del territori on té presència, aposta pel foment d'una economia responsable i contribueix a l'estabilitat financera. Considero que la banca cooperativa té un extraordinari potencial de creixement tant a Catalunya com a Espanya, perquè cada vegada són més els que confien en el model cooperatiu.

Creu en el risc d'una nova recessió?

Els indicadors macroeconòmics no auguren una recessió a curt termini. És cert que els vents de cua (tipus de canvi, preu del petroli i comerç exterior) han minvat considerablement, però, en un context de tipus d'interès que s'esperen molt laxos en els pròxims dos anys, la macro no hauria de generar sorpreses. No obstant això, tenim preocupació pels conflictes geopolítics (Brexit, Itàlia, polítiques proteccionistes, etc.), que estan contaminant les expectatives i generant incertesa, fet que en un context de mercats financers molt correlacionats i erràtics com l'actual pot portar, finalment, impactes més que notables en els indicadors macroeconòmics. Els governs tenen poques eines de política econòmica (la monetària absent a Europa) i l'endeutament global és ara més elevat del que ho era el 2008.

El creixement de Caixa d'Enginyers ha estat sostingut des de fa més de 10 anys. A què atribueix l'èxit?

Com a banquers la nostra cultura de gestió de riscos és molt intensa i, com a entitat cooperativa, la qualitat del servei al soci, el principal actiu de la nostra gestió del negoci. L'aposta per la tecnologia com a mitjà per guanyar eficiència i alhora proximitat al soci i estar amatents a les seves necessitats constitueixen elements fonamentals per explicar la nostra trajectòria. Respecte a la nostra ferma convicció d'atendre les necessitats dels nostres socis, voldria remarcar que vam iniciar la banca d'empreses en el moment més àlgid de la restricció financera perquè els socis ens ho varen demanar. Ara, aquest segment de negoci també ens aporta diversificació en els nostres ingressos, la qual cosa ens fa més competitiu en tots els àmbits.

Joan Cavallé considera que un economista ha de tenir visió i inquietud social.

Quin paper creu que juga en la bona marxa de la Caixa d'Enginyers el fet que sigui una cooperativa?

Per a mi és la condició necessària, que no suficient. En poques paraules, tant l'Entitat com els nostres socis compartim interessos comuns. El valor afegit com a cooperativa és que són els socis qui marquen el rumb de la nostra Entitat a través de les seves necessitats i del que ens traslladen que esperen de nosaltres. Ells són els protagonistes únics de Caixa d'Enginyers.

Hi ha una demanda creixent de finances ètiques per part d'empreses i particulars?

Absolutament. Hi ha una demanda generalitzada de la societat cap a les empreses més responsables i això, per descomptat, també ho observem a les finances.

Com demostren estudis d'arreu del món, les empreses que segueixen criteris socialment responsables ASG (mediambientals, socials i de govern corporatiu) tenen un perfil de risc inferior, una millor evolució de les seves cotitzacions bancàries i menys volatilitat, fet que els aporta un cost del capital i del crèdit més reduït. És a dir, no és un tema de *bonisme*, no només es tracta de generar bé comú, sinó que aquestes empreses o entitats financeres assolixen també millors condicions competitives.

Quins són ara els principals reptes de Caixa d'Enginyers?

Per a nosaltres hi ha un repte que és permanent i primordial: millorar continuament la satisfacció dels nostres socis.

Actualment afrontem també quatre altres grans reptes. Donar resposta a una regulació, que no és proporcional ni pensada per entitats del nostre perfil de risc i model de negoci cooperatiu, i que hem de resoldre amb un esforç molt considerable. La digitalització com a element transformador, no només del servei sinó també de la nostra funció de producció, però sense oblidar la indispensable atenció personal, assessorament expert i empatia amb els nostres socis. El complex context financer, tipus d'interès, diferencials de crèdit distorsionats per la política monetària heterodoxa en procés de finalització i, per últim, el repte d'atendre la molt notable creixent demanda de servei que estem registrant arreu i a la qual volem donar resposta sense travessar la línia vermella de la qualitat i proximitat a tots els socis, fet que ens obliga a innovar en processos, infraestructures i proposta de servei.

“El valor afegit com a cooperativa és que són els socis qui marquen el rumb de la nostra entitat”

Un apunt sobre la professió... quines característiques i habilitats creu que ha de tenir un economista?

Un economista ha de tenir, per damunt de tot, visió i inquietud social. La finalitat de la nostra professió és millorar les condicions de vida de les persones i això té a veure amb la societat. D'altra banda, crec que els economistes tenim unes capacitats destacades en els contextos d'incertesa, i això ens ajuda a ser capaços de prendre decisions que no són òbvies però que assumim per la nostra capacitat de relacionar o correlacionar diferents indicadors, tendències, etc., encara que semblin divergents. La capacitat d'entendre la disrupció és fonamental per a nosaltres, especialment en el context actual d'incertesa i canvi actual. Finalment, el rigor professional i l'actitud proactiva davant el bé comú són indispensables per aportar la nostra feina a la societat.

Com veu la marxa del Col·legi d'Economistes de Catalunya?

El Col·legi ha assolit un enorme prestigi com a referent al nostre país d'opinió en tots els àmbits en què ens movem els economistes. Valoro especialment la gran tasca que les darreres juntes han afrontat, tant en la gestió de la institució com de l'aportació als col·legiats, així com a la societat pel que fa a opinió, formació, debat i proposta que el Col·legi ha sabut construir en aquests anys tan complexos i difícils. Em sento molt orgullós de ser-ne col·legiat des del 1981. ■